30/01/2019

Άγιος Νίκων: Κήρυττε μετάνοια και μέσω αυτού του κηρύγματος έκανε ιεραποστολή

/ Γνώμες

Κήρυττε μετάνοια• η ευλογημένη συνήθεια του Αγίου Νίκωνος προσφέρει διδακτικά ένα ιδιαίτερο γνώρισμα ιεραποστολικής δράσεως. Σήμερα τα κηρύγματά μας – όσον αφορά στην ιεραποστολική προσέγγιση των ανθρώπων- είτε είναι απολογητικά σε σχέση με τις άλλες θρησκείες και ομολογίες είτε τονίζουν κάποιες αρετές όπως την αγάπη, την μακροθυμία κ.α. (χωρίς φυσικά να θέλουμε να πούμε ότι αυτές οι προσεγγίσεις είναι λανθασμένες ή μειοδοτούν σε σχέση με αυτή της μετανοίας).

Κήρυττε μετάνοια και μέσω αυτού του κηρύγματος έκανε ιεραποστολή. Παράδοξο στ’ αλήθεια… πώς είναι δυνατόν ένα τέτοιο κήρυγμα να έχει απήχηση στην ψυχή των ανθρώπων; Κι όμως• είναι και μάλιστα πολύ φυσικό, αφού καλούσε τις ψυχές να επανέρθουν στην φυσική τους κατάσταση, την προπτωτική τους σχέση με τον Δημιουργό τους, στην πλήρη ανάπαυσή τους, είτε αυτοί ήταν χριστιανοί είτε όχι. Ειδικά για αυτούς που δεν γνώρισαν τον νόμο του Θεού, εύστοχα μας ενημερώνει ο

Άγιος Απόστολος Παύλος πως: «*ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσι νόμος, οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων*» (Ρωμ. 2:14-15). Σε μετάφραση: «*Όσο για τα άλλα έθνη, που δε γνωρίζουν το νόμο, πολλές φορές κάνουν από μόνοι τους αυτό που απαιτεί ο νόμος. Αυτό δείχνει πως, αν και δεν τους δόθηκε ο νόμος, μέσα τους υπάρχει νόμος. Η διαγωγή τους φανερώνει πως οι εντολές του νόμου είναι γραμμένες στις καρδιές τους και σ' αυτό συμφωνεί και η συνείδησή τους, που η φωνή της τους τύπτει ή τους επαινεί, ανάλογα με τη διαγωγή τους*». Όσον αναφορά Στο αγαθό και πώς το αναγνωρίζει ο κάθε άνθρωπος, ο Άγιος Βασίλειος αναφέρει: «*Ἑ κάστου ἡμῶν ἐν τῷ κρυπτῷ ζυγός τίς ἐστι παρά τοῦ κτίσαντος ἡμᾶς ἐγκατασκευασθείς, ἐφ' οὗ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων δυνατόν ἐστι διακρίνεσθαι... Οὐκ ἔστι σοι εἰπεῖν ἐν τῇ ἡμερᾳ τῆς κρίσεως, οὐκ ἠδεῖν τὸ ἀγαθόν. Προσφέρεταί σοι τὰ ἴδια τὰ ζυγὰ ἱκανήν παρεχόμενα διάκρισιν ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ*»[5]. Αλλά και ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς θεωρεί την ατομική συνείδηση του καθενός «*διδάσκαλον απαραλόγιστον*», δηλαδή «*αδιάψευστο διδάσκαλο*».

Σχετικά, τώρα, με τη μετάνοια και τη σχέση της με την ιεραποστολή, ο ιερός Χρυσόστομος επισημαίνει: «*Χθες μας παρέθεσε το τραπέζι ο Παύλος, σήμερα ο Ματθαίος, χθες ο σκηνοποιός, σήμερα ο τελώνης, χθες ο βλάσφημος, σήμερα ο άρπαγας, χθες ο διώκτης, σήμερα ο πλεονέκτης. Όμως ο βλάσφημος δεν έμεινε βλάσφημος, αλλ' έγινε απόστολος και ο άρπαγας δεν έμεινε άρπαγας, αλλ' έγινε ευαγγελιστής. Αναφέρω και την προηγούμενη κακία και την μεταγενέστερη αρετή, για να μάθης πόση είναι η ωφέλεια της μετανοίας, για να μην απελπισθής ποτέ για την σωτηρία σου. Οι διδάσκαλοί μας έλαμπαν πριν από την αμαρτία τους, αλλά κατόπιν έλαμψαν από την δικαιοσύνη τους, ο τελώνης και ο βλάσφημος, οι πιο καλοί καρποί της πονηρίας. Γιατί, τι είναι το τελωνείο; Αρπαγή νόμιμη, βία θαρραλέα, αδικία που έχει συνήγορο τον νόμο. Χειρότερος από ληστές είναι ο τελώνης. Τι σημαίνει τελωνείο; Βία που προβάλλει τον νόμο για υπεράσπισι, που έχει τον ιατρό δήμιο. Καταλάβατε αυτό που είπα; Οι νόμοι είναι ιατροί, κατόπιν γίνονται και δήμιοι, γιατί δεν θεραπεύουν την πληγή, αλλά την μεγαλώνουν. Τι σημαίνει τελωνείο; Αμαρτία αναίσχυντη, αρπαγή χωρίς πρόφασι, πράγμα χειρότερο από ληστεία. Ο ληστής τουλάχιστον ντρέπεται όταν κλέβη, ενώ αυτός μιλάει με παρρησία όταν αρπάζη. Και όμως! Ο Τελώνης αυτός έγινε αμέσως ευαγγελιστής. Πως και με ποιο τρόπο; «Προχωρώντας», λέγει, «ο Ιησούς είδε τον Ματθαίο να κάθεται στο τελωνείο και του λέγει, ακολούθησέ με» (Ματθ. 9:9). Πόση δύναμι έχει ο λόγος αυτός! Μπήκε μέσα του το αγκίστρι και στρατιώτη τον αιχμάλωτο κατέστησε, χρυσάφι τον πηλό. Μπήκε μέσα του το αγκίστρι, «και αμέσως σηκώθηκε και τον ακολούθησε». Ήταν στο βάθος της κακίας, και ανέβηκε στην κορυφή της αρετής*

».

Και τελειώνει: «Κανείς, λοιπόν, ας μην απελπίζεται για την σωτηρία του. Δεν είναι φυσική η κακία, έχουμε τιμηθή με προαίρεσι και ελευθερία. Είσαι τελώνης; Μπορείς να γίνης ευαγγελιστής. Είσαι βλάσφημος; Μπορείς να γίνεις απόστολος. Είσαι ληστής; Μπορείς να λεηλατήσης τον παράδεισο. Είσαι μάγος; Μπορείς να προσκυνήσης Τον Κύριο. Δεν υπάρχει καμία αμαρτία που να μη σβήνεται με την μετάνοια. Γι' αυτό ο Κύριος διάλεξε τους πιο καλούς καρπούς της πονηρίας, για να μπορή κανείς στο τέλος να απαλλάγή από την πονηρία».

Συνοψίζοντας, οφείλουμε οι ιεραποστολικώς εργαζόμενοι πρώτα να έχουμε ζήσει και να ζουμε εν μετανοία, γιατί η μετάνοια δεν είναι απόφαση στιγμής αλλά αποφασιστικός τρόπος ζωής. Έχουμε χρέος, έπειτα, να μιλούμε για την μετάνοια είτε σε χριστιανούς είτε σε κατηχουμένους, έχοντας υπόψη την ύπαρξη της συνειδήσεως και τη χάρη του Θεού. Τέλος, επιβάλλεται να προβάλουμε παραδείγματα μετανοίας από την Αγία Γραφή, όπως οι Απόστολοι Πέτρος και Παύλος, ο Ζακχαίος, η ισαπόστολος Φωτεινή η Σαμαρείτιδα, αναδεικνύοντας έτσι την μετάνοια ως εφικτή και τον ιεραποστολικό τρόπο ζωής που την συνοδεύει ως ποθητό.